

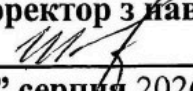
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 **Ярослав ШТАНЬКО**

“31” серпня 2026 р.

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність:	С7 Журналістика
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	«Журналістика та цифрові комунікації»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання	I

Івано-Франківськ

2026

РОЗРОБНИК:

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри

Іван ЦИПЕРДЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри журналістики,
реклами та зв'язків з громадськістю
протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.
т. в. о. завідувача кафедри

Інна ВАРВАРУК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Христина КУХАРУК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

e-mail	tseperdiuk.i.mykhailovych@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	<u>кафедра журналістики,</u> <u>реклами та зв'язків з громадськістю</u>
Посилання на сайт	Іван Ципердюк
Сторінка курсу в СДО	Медіаграмотність

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Медіаграмотність»

Навчальна дисципліна передбачає засвоєння студентами комплексу знань, навичок та вмінь, що дозволяють критично аналізувати, оцінювати та створювати медіаконтент, а також розуміти механізми функціонування медіа та їхній вплив на суспільство і людину. Студенти повинні сформувати в собі здатність розпізнавати маніпуляції, перевіряти правдивість інформації, усвідомлювати власні емоційні реакції на контент та практикувати свідоме споживання інформації з реальними оцінками того, що відбувається у світі.

Через засилля недостовірної інформації в медіа питання фактчекінгу, тобто перевірки інформації, є надзвичайно актуальним для сьогодення. Україна в час війни особливо потерпає від численних пропагандистських інформаційно-психологічних операцій ворога. Суспільство, зважаючи на трагічні обставини, стало ще більш інформаційно вразливим. Вивчаючи курс «Медіаграмотність», студенти мають відпрацювати професійне вміння аналізувати, чи дійсно події, про які хтось повідомив, відбулися; чи об'єктивною є їхня інтерпретація, чи вона правдиво відображає їхню сутність; хто і з якою метою хоче вплинути на аудиторію цим повідомленням. Вивчити механізми запобігання брехні та маніпуляції, тренувати критичне мислення студентів – основне завдання курсу «Медіаграмотність».

Мета та завдання навчальної дисципліни «Медіаграмотність» – підготовка студентів до свідомої роботи в медіасередовищі та органічної інтеграції в медіакультуру через формування критичного сприйняття інформації, перетворення їх із пересічних споживачів медіапродуктів у свідомих, творчих та професійних користувачів інформацією, вироблення в них імунітету до маніпулятивної дії масмедіа.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні маніпулятивні технології;
- ключові моменти фактчекінгу;
- інтернет-інструменти фактчекінгу;
- різницю між експертною думкою та коментарем;
- основні елементи мови ворожнечі та стереотипів;
- основні засади та критерії якісної журналістики;
- різницю між фактом і судженням;
- основні маркери політичної джінси, агітації, пропаганди та реклами.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **уміти**:

- проводити фактчекінг;
- визначати фахових експертів;
- уникати й розвінчувати стереотипи;
- відокремлювати факти та коментарі;
- уникати оціночних суджень;

- навчитися критично мислити й оцінювати факти, події, явища;
- засвоїти навички критичного мислення, аналізу, обробки та використання інформації, зокрема розпізнавання фейкової й правдивої інформації, уникнення і протистояння маніпулятивним технологіям, усвідомлення ризиків пропаганди та дезінформації;
- розрізняти якісну та патогенну політичну рекламу для різних видів масмедіа;
- ідентифікувати пропаганду, політичну джінсу;
- розпізнавати ботів і тролів.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни, шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Журналістика та цифрові комунікації».

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.	ПР2. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції. ПР3. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами. ПР4. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.
ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	ПР9. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.
ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук.
ЗК3. Здатність бути критичним і самокритичним.	
СК1. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.	ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.
	ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	-	-
	практичні	42 (в годинах)	8 (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Залік		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
	Критичне мислення
	Безпека журналіста в умовах конфліктів
	Фактчекінг
	Цифрові комунікації

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст практичних занять

Тема 1. Медіграмотність. Вступ (2 год)

Загальне поняття про медіаграмотність. Предмет, мета й завдання курсу «Медіаграмотність». Роль курсу у фаховій підготовці майбутніх журналістів.

Самостійна робота: Проаналізувати: яку інформацію я шукаю в інтернеті? Яку користь отримую від інформації, яку знаходжу?

Тема 2 . Чому важливо бути медіаграмотним і критично мислити? (2 год)

Скільки інформації ми споживаємо щодня? Загрози некритичного сприйняття інформації.

Самостійна робота: Скільки часу я проводжу в соціальних мережах? Яка кількість інформації, на Вашу думку, у соціальних мережах є правдивою?

Тема 3. Журналістські стандарти (2 год)

Баланс думок і точок зору. Достовірність.

Самостійна робота: Що таке журналістські стандарти? Які журналістські стандарти Ви знаєте?

Тема 4. Відокремлення фактів від коментарів (2 год)

Підміна новин емоціями. Уникнення узагальнень.

Самостійна робота: Проведіть моніторинг свого улюбленого медіа на предмет дотримання журналістських стандартів.

Тема 5. Точність. Повнота. Оперативність (2 год)

Основний стандарт інформаційної журналістики. Робота з цитатами. Чутлива інформація. Швидкість = перевірка.

Самостійна робота: Чи завжди журналісти повинні дотримуватися стандартів журналістики? Якщо ні, то назвіть стандарт, яким зараз іноді «нехтують». Чому?

Тема 6. Залежність медіаконтенту від власника медіа (2 год)

Небезпека засилля медіавласників.

Самостійна робота: Зробити аналіз матеріалів 2–3 ЗМІ. З'ясувати, чи відчувається і в чому виявляється вплив власників на інформаційне наповнення медіа.

Тема 7. Політична джинса (2 год)

Типові ознаки та мета політичної джинси.

Самостійна робота: Які основні ознаки політичної джинси? Наведіть приклади на матеріалі вітчизняних інтернет-ресурсів.

Тема 8. Комерційна та іміджева джинса (2 год)

Типові ознаки й мета комерційної та іміджевої джинси.

Самостійна робота: Промоніторте улюблені медіа щодо наявності

комерційної / політичної джинси.

Тема 9. Соціологія та вибори (2 год)

Вплив соціології на вибори. Чи всім опитуванням громадської думки потрібно довіряти?

Самостійна робота: Які запитання потрібно поставити собі, коли ознайомлюєшся з даними соціологічних опитувань? Які офіційні соціологічні центри ви знаєте?

Тема 10. Клікбейт і «токсичні заголовки» (2 год)

Сенсаційність. Емоційність. Висмикування з контексту окремих фраз. Підміна понять і перекручування. Використання в заголовку прикметників, здебільшого оцінних суджень. Узагальнені й необґрунтовані твердження.

Самостійна робота: Проаналізуйте своє улюблене медіа на предмет використання клікабельних заголовків.

Тема 11. Фактчекінг (2 год)

Навмисно створені фейки. Жарти, сприйняті як правда. Масштабні містифікації. Навмисно однобоке висвітлення подій. Історії, у яких «правда» є суперечливою.

Самостійна робота: Які типи фейків ви знаєте? Наведіть приклади.

Тема 12. Протидія пропаганді та фейкам (2 год)

Неправдиві новини, поширені навмисно. Новини, які містять у собі правдиву інформацію, але не є цілковито точними.

Самостійна робота: Ознайомтеся з матеріалами Центру протидії дезінформації (<https://cpd.gov.ua/>) та ДетекторМедіа (<https://disinfo.detector.media/>). Підготуйте аналітичний виступ.

Тема 13. Стереотипи (2 год)

Небезпечність стереотипного мислення. Види стереотипів. Поняття «піраміда ненависті».

Самостійна робота: Проаналізуйте, які стереотипи вас оточують.

Тема 14. Дискримінація (2 год)

Види та форми дискримінації. Шкода, якої може завдати дискримінація.

Самостійна робота: Наведіть приклади дискримінації та запропонуйте шляхи її подолання.

Тема 15. Ксенофобія та мова ворожнечі (2 год)

Що таке мова ворожнечі. Що таке ксенофобія. Небезпечність мови ворожнечі та ксенофобії. Шляхи подолання мови ворожнечі та ксенофобії.

Самостійна робота: Проаналізуйте місцеві видання на предмет мови ворожнечі. Зазначте, хто найчастіше стає об'єктом таких матеріалів.

Тема 16. Булінг та кібербулінг (2 год)

Види цькування. Протидія кіберцькуванню.

Самостійна робота: Перегляньте свої профілі в соціальних мережах та переконайтеся, що в друзях немає тролів або ботів. Зайдіть на популярні пабліки та спробуйте «вирахувати» тролів за коментарями.

Тема 17. Кібербезпека (2 год)

Поняття кібербезпеки. Небезпека кібератаки. Правила створення паролів.

Самостійна робота: Перевірте надійність ваших паролів та наявність двофакторної верифікації в соціальних мережах. Створіть надійні паролі для електронної пошти та соціальних мереж.

Тема 18. Доказова медицина проти фейків (2 год)

Поняття інфодемії. Небезпека медичних фейків. Джерела пошуку інформації на медичну тематику.

Самостійна робота: Ознайомтеся з матеріалами про медичні фейки:

- Від біолабораторій до чорних трансплантологів. Які медичні фейки поширює Росія про Україну (<https://ms.detector.media/trendi/post/31133/2023-02-05-vid-biolaboratoriy-d-o-chornykh-transplantologiv-yaki-medychni-feyky-poshyryuie-rosiya-pro-ukrainu/>)
- Фейки щодо системи охорони здоров'я: «швидких» не вистачає, тож люди помирають, а допомога — лише платна (<https://voxukraine.org/fejky-shhodo-systemy-ohorony-zdorovya-shvydkyh-ne-vystachaye-tozh-lyudy-pomirayut-a-dopomoga-lyshe-platna-v-ypusk-89>).
- Детокс від пропаганди. Як працює база медичних фейків (<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/30351/2022-09-29-detoks-vid-propagandy-yak-pratsyuie-baza-medychnykh-feykiv/>).
- За рік фактчекери виявили майже 1900 російських фейків про здоров'я українців (<https://ms.detector.media/internet/post/32517/2023-07-25-za-rik-faktchekery-vyyavyly-mayzhe-1900-rosiyskykh-feykiv-pro-zdorovya-ukraintsiv/>).

Тема 19. Медіаграмотність та екологія (2 год)

Хто такі кліматичні біженці. Чому важливо цікавитися питаннями екології.

Самостійна робота: Поцікавтеся, які ініціативи щодо збереження екології існують на Івано-Франківщині. Підготуйте відповідну інформацію.

Тема 20. Верифікація інформації (2 год)

Верифікація інформації із соціальних мереж. Типові помилки в роботі із соціальними мережами.

Самостійна робота: Проаналізуйте, як авторське право дотримується в соціальних мережах. Наведіть приклади.

Тема 21. Робота із соціальними мережами (2 год)

Правила перевірки акаунтів. Способи та інструменти перевірки фото та відео.

Самостійна робота: Наведіть приклади інформації, яку подають «лідери думок» у соціальних мережах, яка не має жодного підтвердження. Проаналізуйте такі публікації.

Зміст самостійної роботи здобувачів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

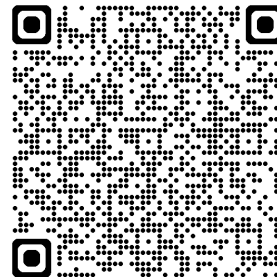
Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	
Підготовка до практичних занять (опрацювання наукової літератури)	22	
Робота з медіаматеріалами	20	
Підготовка до залікової контрольної роботи	6	

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:¹

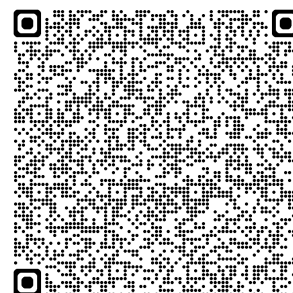
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).



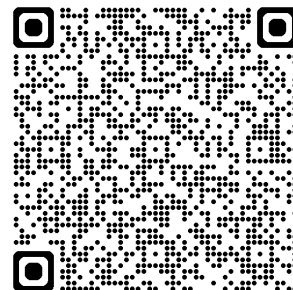
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).



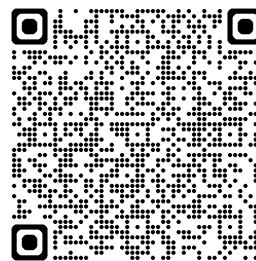
3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).



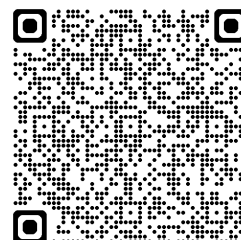
4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).



5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).² “Положення про систему запобігання та виявлення



¹ зміст пунктів може редагуватись з огляду на особливості курсу

² визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене

академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). Під час вивчення навчальної дисципліни «**Медіаграмотність**» здобувачі використовують ШІ:

- 1) перевірка фактів та верифікація інформації;
- 2) аналіз першоджерел;
- 3) порівняльний аналіз;
- 4) деконструкція маніпуляцій;
- 5) виявлення синтетичного та фейкового контенту;
- 6) аналіз дипфейків та зображень;
- 7) розпізнавання тексту від ШІ;
- 8) розуміння алгоритмів та «інформаційних бульбашок»;
- 9) моделювання алгоритмів рекомендацій;
- 10) аналіз персоналізованої реклами;
- 11) практична робота з контентом;
- 12) створення критичних розборів;
- 13) генерація контр-наративів;

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

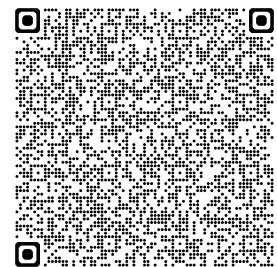
Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.



7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни “Медіаграмотність” студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, можна пройти сертифіковані курси на освітніх платформах, отримавши сертифікат, який є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.



МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання³	<u>Метод навчання</u>	<u>Метод оцінювання</u>
ПР2. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.	бесіда бесіда-діалог творчий	усний контроль підсумковий контроль
ПР3. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.	комп'ютерні і мультимедійні методи	поточний контроль самооцінювання підсумковий контроль
ПР4. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.	аналіз синтез мозковий штурм	поточний контроль
ПР9. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.	бесіда-діалог	усний контроль
ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук.	аналіз прогноз	поточний контроль
ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.	аналіз бесіда-діалог моніторинг	поточний контроль
ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах	діалог дискусія	поточний усний контроль

³ для вибірових навчальних дисциплін вказується результат навчання

толерантності, діалогу й співробітництва.		
---	--	--

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Медіаграмотність» необхідно:

- 1) проектор або інший мультимедійний екран для демонстрації презентацій;
- 2) персональні комп'ютери або ноутбуки обладнані сучасними процесорами та достатнім обсягом оперативної пам'яті для роботи з мультимедійним контентом, аналітичним софтом та інструментами штучного інтелекту;
- 3) смартфони або планшети для аналізу мобільних версій медіа, соцмереж та додатків;
- 4) операційні системи та браузері з можливістю встановлення спеціалізованих розширень для перевірки джерел та фактчекінгу;
- 5) доступ до сервісів зворотного пошуку зображень (Google Lens, InVID, TinEye) та розпізнавання синтетичного контенту (дипфейків, ШІ-текстів);
- 6) редактори для аналізу та обробки аудіо, відео й зображень (Photoshop, Premiere, Audacity тощо);
- 7) стабільний доступ до мережі Wi-Fi/Ethernet для роботи з великими обсягами даних і стримінговими платформами;
- 8) передплати або доступ до медіа-архівів, аналітичних платформ, реєстрів та електронних бібліотек;

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	залік	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34

балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно зі **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вальорська М., Агнешка В. Діпфейк та дезінформація. Київ : Центр Вільної Преси, 2020. 36 с.
2. Войтович Н. О., Імбіровська-Сиваківська Л. А. Медіаграмотність: технології і практичне застосування / за заг. ред. В. Ф. Іванова. Київ : Центр вільної преси, 2024. 57 с.
3. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник. Київ : ТОВ «Софія-А», 2016. 184 с.
4. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ : «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с.
5. Іванова Т. Медіаграмотність та критичне мислення в процесі викладання дисциплін комунікаційного циклу : навчальний посібник / за заг. ред. В. Іванова. Київ : Центр вільної преси, 2024. 178 с.
6. Кулеба Д. Війна за реальність: як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. Київ : Книголав, 2019. 384 с.
7. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.
8. Мороз О. Нація овочів? Як інформація змінює мислення і поведінку українців. Київ : Yakaboo Publishing, 2022. 288 с.
9. Померанцев П. Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності. Київ : Yakaboo Publishing, 2020. 288 с.

Додаткова література

1. Арквілла Д., Ронфельдт Д. Мережі і мережні війни: майбутнє терору, злочинності та бойових дій. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. 350 с.
2. Блан Е. Родом із КГБ. Система Путіна. Київ : Темпора, 2009. 488 с.
3. Гардінг Л. Мафіозна держава. Київ : Темпора, 2014. 432 с.
4. Джуда Б. Крихка імперія. Київ : Медуза, 2015. 414 с.
5. Лизанчук В. Інформаційна безпека України: теорія і практика : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 728 с.
6. Лукас Е. Нова холодна війна. Як Кремль загрожує і Росії, і Заходу. Київ : Темпора, 2009. 488 с.
7. Патрикarakос Д. Війна у 140 знаках. Як соціальні медіа змінюють конфлікти у ХХ столітті. Київ : Yakaboo Publishing, 2019. 352 с.
8. Сатер Д. Доба безумства. Занепад і кінець Радянського Союзу. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА, 2017. 528 с.
9. Ципердюк І. М. Діяльність української редакції радіо «Свобода» з демаскування прихованої політичної реклами у вітчизняних ЗМІ. *Держава і регіони. Серія : Соціальні комунікації*. 2019. № 2(38). С. 21–25.
10. Ципердюк І. М. Протистояння української редакції радіо «Свобода» дезінформації суспільства в умовах президентських виборів. *Засоби масової інформації та комунікації: історія, сьогодення, перспективи розвитку*:

матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Буча, березень 2019 р.): тези доп. Київ : Міленіум, 2019. С. 95–96.

11. Ципердюк І. М. Українська редакція радіо «Свобода»: протидія російським інформаційним фейкам. *Вісник Львівського університету. Серія журналістика*. 2019. Вип. 45. С. 157–164.
12. Ципердюк І.М. Медіаграмотність в епоху дезінформації: проблема дискримінації за національністю в матеріалах радіо «Свобода». Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2026. Том 37(76). № 3. Частина друга. С. 176–181.

Електронні інформаційні ресурси

1. База російських пропагандистів. URL: <https://ruinfocrimes.com.ua/uk>
2. Індекс медіаграмотністю. URL: <https://ms.detector.media/tag/17439/>
3. Курси з медіаграмотності та цифрових навичок. URL: <https://ed-era.com/course/media-literacy/>
4. Медіаграмотність. URL: <https://mon.gov.ua/tag/mediagramotnist?&tag=mediagramotnist>
5. Медіаграмотність. URL: <https://osvitoria.media/tag/mediagramotnist/>
6. Медіаграмотність: практичні навички. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediagramotnist-praktichni-navichki/>
7. Новинна грамотність. URL: <https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>
8. «Перевірка» - бот, який виявляє фейкові новини. URL: <https://gwaramedia.com/perevirka-razom-smozhemo/>
9. По той бік путінської брехні. URL: https://putinlies.com.ua/?fbclid=IwAR3zoLUcgcSIma3zoZIxfs9TveAJeJPYzx0hfYIQ1A7VeADu_ca0rvuNEsE#top
10. Портал медіаосвіти та медіаграмотності. URL: <https://medialiteracy.org.ua/>